

Algemene Voorwaarden van Onderaanneming van Tetteroo Bouw & Projectontwikkeling B.V.

Artikel 1: Definities

In deze algemene voorwaarden van onderaanneming wordt verstaan onder:

- A.V.: deze algemene voorwaarden van onderaanneming;
- U.A.V.: de uniforme administratieve voorwaarden 2012;
- Overeenkomst: een overeenkomst tot aanneming van werk;
- Werk: het uit te voeren werk van stoffelijke aard of de te verrichten levering van arbeid en/of goederen inzake de totstandkoming van een werk van stoffelijke aard;
- Bestek: de beschrijving van het Werk, de daarbij behorende tekeningen, de voor het Werk geldende voorwaarden, de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing;
- Hoofdaannemer: Tetteroo Bouw & Projectontwikkeling B.V.;
- Aannemer: de natuurlijke of rechtspersoon die in opdracht van de Hoofdaannemer het Werk uitvoert.

Artikel 2: Toepasselijkheid van de A.V.

- 2.1 Het bestek, de A.V. en de U.A.V. zijn van toepassing op de totstandkoming, de inhoud en de uitvoering van de Overeenkomst, alsmede op alle overige rechtshandelingen en rechtsbetrekkingen tussen Hoofdaannemer en Aannemer, tenzij de U.A.V. in het bestek zijn uitgesloten. In dat geval zijn alleen het bestek en de A.V. van toepassing.
- 2.2 Afwijkende of aanvullende bedingen op het bestek, de A.V. en/of de U.A.V. zijn slechts van kracht indien deze schriftelijk door de Hoofdaannemer zijn aanvaard en gelden alleen voor de desbetreffende Overeenkomst. Eventuele algemene voorwaarden van de Aannemer zijn uitdrukkelijk niet op de Overeenkomst van toepassing, tenzij deze schriftelijk door de Hoofdaannemer zijn aanvaard.
- 2.3 In het geval de bepalingen van het bestek, de A.V., de U.A.V. en de Overeenkomst tegenstrijdig zijn, geldt de volgende rangorde:
  - a. de overeenkomst;
  - b. het bestek;
  - c. de A.V.;
  - d. de U.A.V.

Artikel 3: Offerte, aanbod en totstandkoming van de overeenkomst

- 3.1 De offerteaanvraag bindt de Hoofdaannemer niet en geldt slechts als een uitnodiging tot het doen van een aanbod.
- 3.2 Een mondelinge of schriftelijke offerte van de Aannemer is een bindend en onherroepelijk aanbod, dat tenminste 3 maanden gestand zal worden gedaan.
- 3.3 Een aanbod van de Hoofdaannemer bindt de Hoofdaannemer slechts indien en voor zover dit aanbod schriftelijk is gedaan. Indien de Hoofdaannemer daarbij geen termijn van gestanddoening van het aanbod heeft bepaald, geldt het aanbod gedurende 7 dagen waarna het zal zijn vervallen.
- 3.4 Een Overeenkomst komt tot stand indien en voor zover de Hoofdaannemer de offerte van de Aannemer schriftelijk heeft geaccepteerd en/of de Aannemer schriftelijk binnen 7 dagen na dagtekening van het aanbod van de Hoofdaannemer dit aanbod onvoorwaardelijk accepteert en/of partijen een schriftelijke Overeenkomst ondertekenen.
- 3.5 De Overeenkomst komt tot stand onder de ontbindende voorwaarde dat het werk, in verband waarmee de Overeenkomst is gesloten, doorgang vindt.
- 3.6 De Hoofdaannemer kan niet door enige handeling, door een mededeling, dan wel door een toezegging van een daartoe niet-bevoegde werknemer of vertegenwoordiger of stilzwijgend geacht worden te hebben ingestemd met de door de Aannemer gehanteerde voorwaarden of met een niet-schriftelijk overeengekomen wijziging van deze A.V. en/of van de Overeenkomst.
- 3.7 Indien meer dan een natuurlijke en/of rechtspersoon als Aannemer optreedt of zich als zodanig gedraagt, dan zijn allen jegens de Hoofdaannemer hoofdelijk aansprakelijk.

- 3.8 De Hoofdaannemer heeft het recht haar rechten en bevoegdheden uit de betreffende Overeenkomst aan derden over te dragen. Zonder schriftelijke toestemming van de Hoofdaannemer mag de Aannemer zijn rechten en verplichtingen jegens de Hoofdaannemer niet aan derden overdragen.

Artikel 4: Prijzen

- 4.1 De tussen de Hoofdaannemer en de Aannemer overeengekomen prijs is gebaseerd op vooraf met de Hoofdaannemer overeengekomen condities. Meerwerk of andere wijziging of aanvulling van de Overeenkomst hebben nimmer een prijsverhoging tot gevolg, tenzij zulks nadrukkelijk en schriftelijk nader is overeengekomen.
- 4.2 Prijzen worden geacht all-in-prijzen te zijn, derhalve inclusief transportkosten, administratiekosten, reiskosten, rekenkosten, kosten van afvoer en afvalstoffen, etc., tenzij één en ander door partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen.
- 4.3 Indien de overeenkomst niet uitdrukkelijk vermeldt dat de overeengekomen prijs exclusief omzetbelasting is, wordt de omzetbelasting geacht in de overeengekomen prijs te zijn begrepen. Indien ter zake van de omzetbelasting de zogenaamde B.T.W.-verleggingsregeling van toepassing is, zal de Aannemer geen B.T.W. in rekening brengen en op de facturen vermelden 'B.T.W.-verlegd'.
- 4.4 De Hoofdaannemer is nimmer gehouden tot betaling van een kredietbeperkingstoeslag.

Artikel 5: Verplichtingen van de Aannemer in verband met de uitvoering van het werk

- 5.1 De Aannemer dient de aan hem opgedragen werkzaamheden binnen de overeengekomen planning vakkundig en deugdelijk naar de bepalingen van de Overeenkomst uit te voeren, met inachtneming van de daartoe strekkende richtlijnen die door de fabrikant van de te verwerken materialen wordt voorgeschreven en met inachtneming van alle door de overheid of anderszins gegeven regelgeving met betrekking tot milieuhygiëne, veiligheid en arbeidsomstandigheden.
- 5.2 De Aannemer is verplicht de door de Hoofdaannemer gegeven orders en aanwijzingen op te volgen.
- 5.3 Het is de Aannemer niet toegestaan rechtstreeks orders en/of aanwijzingen van de opdrachtgever van de Hoofdaannemer (of van diens gemachtigde) te aanvaarden, tenzij de Aannemer daartoe een schriftelijke instructie van de Hoofdaannemer heeft ontvangen. In dat geval is de Aannemer verplicht de door de opdrachtgever van de Hoofdaannemer of diens gemachtigde gegeven orders en/of aanwijzingen op te volgen voor zover deze orders en aanwijzingen betrekking hebben op de Overeenkomst.
- 5.4 De Aannemer is gehouden om voldoende vakkundig personeel in te zetten om het Werk correct uit te voeren.
- 5.5 Het is de Aannemer niet toegestaan vanaf het tot stand komen van de Overeenkomst aan de opdrachtgever van de Hoofdaannemer prijsaanbiedingen te doen voor werk dat te beschouwen is als een uitbreiding of wijziging van het werk van de Hoofdaannemer, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Hoofdaannemer.

Artikel 6: Meer- en minderwerk

- 6.1 De Hoofdaannemer heeft het recht te verlangen dat de Aannemer meer-/minderwerk verricht.
- 6.2 Indien de Aannemer meer-/minderwerk constateert, stelt hij de Hoofdaannemer hiervan onmiddellijk op de hoogte. Met de uitvoering van meerwerk mag niet eerder worden aangevraagd dan nadat de Hoofdaannemer dit schriftelijk aan hem heeft opgedragen.

Artikel 7: Aanvang van het werk; uitvoeringsduur

- 7.1 De Aannemer is verplicht de werktijden en planning, zoals door de Hoofdaannemer is opgegeven, strikt te volgen.
- 7.2 De Aannemer heeft alleen het recht op verlenging van de uitvoeringstermijn c.q. van de opleveringstermijn wanneer door overmacht, door voor rekening van de Hoofdaannemer komende omstandigheden of door wijziging in de Overeenkomst dan wel in de voorwaarden van de uitvoering, niet van de Aannemer kan worden verlangd dat het aan hem opgedragen Werk binnen de in de Overeenkomst bepaalde termijn wordt opgeleverd.

- 7.3 Indien de aanvang of de voortgang van het aan de Aannemer opgedragen Werk wordt vertraagd door voor rekening van de Aannemer komende omstandigheden, dient de daaruit voor de Hoofdaannemer voortvloeiende schade, niet zijnde schade wegens overschrijding van de uitvoeringstermijn c.q. van de opleveringstermijn, door de Aannemer te worden vergoed.
- 7.4 Bij de overschrijding van de uitvoeringstermijn c.q. van de opleveringstermijn is de Aannemer aan de Hoofdaannemer een schadevergoeding wegens te late oplevering verschuldigd, gelijk aan de boete of de vertragingsschade, welke de Hoofdaannemer aan diens opdrachtgever is verschuldigd. De door de Aannemer verschuldigde schadevergoeding kan worden verrekend met hetgeen de Hoofdaannemer aan de Aannemer is verschuldigd.

Artikel 8: Verplichting van de Aannemer bij de inschakeling van derden

- 8.1 Indien de Aannemer bij de uitvoering van het Werk gebruik wenst te maken van (een) door een derde ter beschikking gestelde werknemer(s) en/of (een) zelfstandige(n) zonder personeel, vraagt hij hiervoor de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Hoofdaannemer. Wanneer de Hoofdaannemer tegen de gebruikmaking van (een) door een derde ter beschikking gestelde werknemer(s) en /of (een) zelfstandige(n) zonder personeel bezwaar heeft, deelt hij dat binnen een redelijke termijn aan de Aannemer mede. De Aannemer blijft jegens de Hoofdaannemer verantwoordelijk voor een correcte uitvoering van het Werk overeenkomstig de bepalingen van de Overeenkomst.
- 8.2 Bij uitbesteding van het werk of gebruikmaking van (een) door een derde ter beschikking gestelde werknemer(s) en/of (een) zelfstandige(n) zonder personeel als bedoeld in het voorgaande lid is de Aannemer verplicht:
- de administratieve voorschriften van de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen na te leven;
  - een administratie te voeren waaruit blijkt dat derden, zoals bedoeld in dit lid, voldoen aan de verplichtingen zoals omschreven in artikel 9 A.V.;
  - een administratie te voeren waaruit blijkt dat de zelfstandige(n) zonder personeel, zoals bedoeld in dit lid, niet werkt in dienstbetrekking en er derhalve geen loonheffingen zijn verschuldigd;
  - per 3 maanden een verklaring van diens betalingsgedrag van de fiscus overlegt. Hieruit moet blijken dat aannemer al diens fiscale verplichtingen voor loonheffing en overige fiscale & sociale verplichtingen nakomt;
  - de Hoofdaannemer, op eerste verzoek, inzage te geven in de onder de sub a, b en c genoemde administraties.
- 8.3 Indien de Aannemer bij de uitvoering van de werkzaamheden werknemers inschakelt die niet de Nederlandse nationaliteit bezitten, dient hij te voldoen aan alle wettelijke bepalingen ter zake en de Hoofdaannemer en diens opdrachtgever te vrijwaren voor alle eventuele aanspraken die hieruit voortvloeien.
- 8.4 De Aannemer verbindt zich slechts werknemers bij de uitvoering van de Overeenkomst te werk te stellen, die de Nederlandse taal voldoende beheersen om aanwijzingen door of vanwege de Hoofdaannemer gegeven te kunnen begrijpen en opdrachten, gebruiksaanwijzingen en veiligheidsvoorschriften te kunnen lezen.
- 8.5 Het is de Aannemer verboden om het in de onderaannemingssom begrepen bedrag aan verschuldigde premie, sociale verzekeringswetten en loonheffing te cederen, te verpanden of, onder welke titel dan ook, in eigendom over te dragen.

Artikel 9: Verplichting van de Aannemer in verband met wet- en regelgeving en andere voorschriften

- 9.1 De Aannemer wordt geacht bekend te zijn met alle wettelijke regelingen en andere voorschriften, voorwaarden en bepalingen, die de Hoofdaannemer krachtens de door haar met de opdrachtgever afgesloten aannemingsovereenkomst behoort na te leven en in acht te nemen bij de uitvoering van het Werk.
- 9.2 De Aannemer verplicht zich alle wettelijke en andere voorschriften, voorwaarden en bepalingen, waaronder ook de hierboven bedoelde, voor zover betrekking hebbend op het Werk, na te leven en in acht te nemen.
- 9.3 De Aannemer is gehouden om de verplichtingen uit de CAO voor het Bouwbedrijf na te komen, tenzij op de werknemers van de Aannemer een andere CAO van toepassing is.

- 9.4 De Aannemer is verplicht op verzoek van de Hoofdaannemer over te leggen:
- zijn B.T.W.-nummer;
  - een recent uittreksel uit het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
  - (voor zover van toepassing) zijn aansluitingsnummer bij de Onderlinge Waarborgmaatschappij;
  - kopie van verklaring van de bedrijfsvereniging met zijn aansluitnummer;
  - kopie van verklaring van fiscus met zijn loonbelastingnummer;
  - kopie van de G-rekening-overeenkomst;
  - (voor zover van toepassing) kopie van vestigingsvergunning.
- 9.5 De Aannemer zal altijd gelijktijdig met de indiening van de facturen een door de uitvoerder ondertekend mandagenregister ter zake van het Werk te verstrekken. Het mandagenregister dient onder meer de namen van alle door de Aannemer bij het Werk ingeschakelde werknemers, alsmede een manurenverantwoording te bevatten.
- 9.6 De Aannemer zal op eerste verzoek van de Hoofdaannemer eenmaal per drie maanden de Hoofdaannemer een verklaring van het UWV verstrekken inzake zijn betalingsgedrag bij het UWV, alsmede een verklaring van de belastingdienst inzake zijn opdrachten van loonheffing. Aannemer dient, in het geval hij/zij ZZP'ers inschakelt voor de door hem te verrichten werkzaamheden aan te kunnen tonen dat er ten aanzien van de ZZP'ers geen – fictief – dienstverband bestaat.

Artikel 10: Verplichtingen van de Aannemer in verband met de inrichting van het bouwterrein

- 10.1 De Aannemer is bij de inrichting van de bouwplaats en/of de uitvoering van het werk tot naleving van wet- en regelgeving inzake veiligheid op de bouwplaats. De Aannemer is verplicht voor eigen rekening zorg te dragen voor alle volgens de in lid 1 bedoelde wet- en regelgeving bedoelde vereiste standaard uitrustingsstukken.
- 10.2 Materialen, gereedschappen, tekeningen, schetsen, berekeningen, studies en soortgelijke zaken die door de Hoofdaannemer aan de Aannemer ter beschikking zijn gesteld, dan wel door de Aannemer in opdracht van de Hoofdaannemer worden geproduceerd of ontwikkeld zijn of worden eigendom van de Hoofdaannemer. De Aannemer heeft in dit verband geen recht op retentie.
- 10.3 Zaken als bedoeld in het voorgaande lid dienen na uitvoering van de Overeenkomst, alsmede op eerste verzoek van de Hoofdaannemer, voor rekening van de Aannemer in goede staat aan de Hoofdaannemer te worden geretourneerd.
- 10.4 De Aannemer zal de zaken, zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel, als een goed huisvader beheren en niet voor andere doeleinden dan waarvoor deze zijn bedoeld, gebruiken.
- 10.5 De Aannemer is verplicht de zaken, zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel, afgescheiden te bewaren en ze als eigendom van de Hoofdaannemer te merken.
- 10.6 De kosten van verbruik van gas, water en elektriciteit, alsmede eventueel verschuldigde precariorechten, zijn voor rekening van de Hoofdaannemer, tenzij schriftelijk anders overeengekomen. Eventueel bij de uitvoering van het Werk te maken parkeerkosten, komen uitdrukkelijk voor rekening van de Aannemer.
- 10.7 De Aannemer zorgt er voor dat het afval dat ontstaat bij de uitvoering van het Werk voor eigen rekening wordt afgevoerd van het werkkerrein. De Aannemer draagt er voor zorg dat het afval gescheiden in de daarvoor bestemde vuilcontainers wordt gedeponeerd.
- 10.8 Het gevaarlijke afval dat ontstaat bij de uitvoering van het Werk dient door de Aannemer en voor zijn rekening te worden afgevoerd van het werkkerrein en te worden gedeponeerd op een daartoe bestemde plaats onder toezicht van de daartoe bevoegde instantie(s).
- 10.9 Het is Aannemer niet toegestaan om zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Hoofdaannemer bij de uitvoering van de werkzaamheden voor zichzelf of anderen reclame te maken door het plaatsen van reclameborden en/of anderszins.

Artikel 11: Verzekering

- 11.1 De Aannemer is gehouden een deugdelijke bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten en op eerste verzoek van de Hoofdaannemer een afschrift van de recente polis te verstrekken.
- 11.2 Door de Hoofdaannemer of diens opdrachtgever wordt voor het Werk een CAR-verzekering afgesloten.

- 11.3 De Aannemer is meeverzekerd onder de CAR-polis. Met terzijdestelling van hetgeen hieromtrent eventueel in het bestek of anderszins met de opdrachtgever van de Hoofdaannemer is overeengekomen, zal de Hoofdaannemer de Aannemer uitsluitend toegang tot zijn CAR-polis verlenen voor schade aan het aan de Aannemer opgedragen Werk (of de daarvoor bestemde materialen) en voor die zaken die de Aannemer ter uitvoering van het Werk daadwerkelijk in bewerking heeft en voor zover de Aannemer hiervoor zelf niet verzekerd is.
- 11.4 Indien er een beroep wordt gedaan op de CAR-polis komt het eigen risico ten laste van die partij voor wiens risico de schade is op grond van de Overeenkomst.
- 11.5 Indien er sprake is van grove nalatigheid, dan wel onzorgvuldig handelen door de Aannemer, vervallen alle rechten van de Aannemer onder de CAR-polis en komen alle kosten met betrekking tot het betreffende schadegeval, alsmede het eigen risico, voor rekening van de Aannemer.
- 11.6 De Aannemer kan de Hoofdaannemer niet verantwoordelijk stellen voor diefstal van en/of vernielingen aan leveranties, werkzaamheden en/of gereedschappen en materieel.
- 11.7 De Aannemer dient te allen tijde een verzekering af te sluiten met betrekking tot het door hem ingezette materieel, hetzij eigen materieel, hetzij door hem gehuurd materieel. Dit materieel is namelijk niet meeverzekerd in het kader van de CAR-verzekering.

Artikel 12: Facturatie; betaling

- 12.1 De facturen dienen te worden verzonden naar facturatie@tetteroo.nl, vergezeld van de door de uitvoerder van de hoofdaannemer getekende voortgangsbond en door beide partijen getekende mandagenregisters. De mandagenregisters dienen aan de wettelijke vereisten te voldoen o.a. de naam van de werknemers en hun Sofi-nummer.

De door de onderaannemer op te stellen factuur dient te voldoen aan de wettelijke eisen van de omzetbelasting en voorts te vermelden:

- het contractnummer dat op het werk betrekking heeft;
- het werk en de plaats van uitvoering waarop de factuur betrekking heeft;
- het tijdvak en de verrichte prestatie waarop de factuur betrekking heeft;
- de totale prijs van de overeengekomen prestatie;
- ingeval van termijnbetaling, het volgnummer van de termijn en een overzicht van de gefactureerde termijnen;
- de in het gefactureerde bedrag begrepen loonsom volgende de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen;
- het inschrijfnummer bij de Kamer van Koophandel;
- het "G"-rekeningnummer van de opdrachtnemer;
- in geval van toepasselijkheid van de verleggingsregeling het bedrag aan verlegde omzetbelasting;
- vermelding van de tekst "B.T.W. verlegd";
- B.T.W.-nummer van de Hoofdaannemer;
- B.T.W.-nummer van de Aannemer;
- Vermelding van het juiste "G"-bedrag op basis van de gewerkte uren. Aannemer dient schriftelijk bewijs te leveren als hij stelt dat er werkzaamheden zijn verricht door een DGA/ZZP'er. Indien geen juist "G"-bedrag wordt aangegeven hanteert de Hoofdaannemer een uurtarief van € 10,- voor storting op de "G"-rekening.
- In geval van B.T.W. Verlegd verwijzen wij naar de verplichting van artikel 8.

NB: Facturen welke niet aan het bovengestelde voldoen zullen niet worden geaccepteerd en retourgezonden worden. Uw facturen dienen uiterlijk binnen 3 maanden na gereedkomen van uw werkzaamheden te zijn ingediend.

- 12.2 Gelijktijdig met de factuur dient een getekend mandagenregister ingediend te worden.
- 12.3 Indien in de overeenkomst is bepaald dat aan een factuur een document dient te zijn gehecht, waaruit blijkt dat de gefactureerde prestatie is geleverd, dient de Hoofdaannemer tot afgifte van het document over te gaan uiterlijk vier werkdagen nadat bij een opname ter gelegenheid van het verschijnen van een termijn is geconstateerd dat de desbetreffende prestatie is geleverd.
- 12.4 Betaling van een factuur zal niet eerder plaatsvinden dan nadat de Aannemer op een tijdig door de Hoofdaannemer gestelde vraag heeft aangetoond, dat de Aannemer de door hem in het werk gestelde werknemer(s) heeft betaald, hetgeen aan hen toekomt op grond van de met hem gesloten (arbeids-)overeenkomst.

- 12.5 Behoudens een andersluidende afspraak in de Overeenkomst zal de Hoofdaannemer de door hem geaccordeerde factuur **45 dagen** na ontvangst van de factuur betalen, mits de facturen voldoen aan de hiervoor genoemde criteria en alle bijlagen in het bezit zijn van de Hoofdaannemer. Indien dit niet het geval is worden de facturen niet in behandeling genomen.
- 12.6 De Hoofdaannemer is bevoegd tot verrekening met hetgeen zij van de Aannemer te vorderen heeft en/of tot opschorting van haar betalingsverplichtingen aan de Aannemer, indien deze op enigerlei wijze in verzuim is.

Artikel 13: Afdracht premies sociale verzekeringswetten en loonheffing

- 13.1 De Hoofdaannemer kan in de Overeenkomst regelen dat de bedragen, die betrekking hebben op artikel 13.3, worden betaald aan de Aannemer door overmaking op diens geblokkeerde rekening in de zin van de Wet Ketenaansprakelijkheid. De Aannemer zal aan de Hoofdaannemer, alle in dit verband benodigde, medewerking verlenen, waaronder het bijhouden van de benodigde administratie zoals bedoeld in, onder meer, de Wet Ketenaansprakelijkheid.
- 13.2 Onverminderd het bepaalde in artikel 13 lid 1 is de Hoofdaannemer te allen tijde bevoegd de in artikel 13.1 bedoelde bedragen namens de Aannemer rechtstreeks aan het UWV respectievelijk de ontvanger van de directe belastingen te voldoen en dientengevolge in mindering te brengen op hetgeen hij aan de Aannemer verschuldigd is.
- 13.3 De Aannemer, alsmede alle ter zake van de overeenkomst door hem in te schakelen derden en onderaannemers, zullen de verschuldigde sociale premies, B.T.W. en loonbelasting, inclusief premies volksverzekeringen voldoen. De Aannemer vrijwaart de Hoofdaannemer voor alle aanspraken uit dien hoofde en stelt de Hoofdaannemer ter zake volledig schadeloos.
- 13.4 Indien de Hoofdaannemer gebruikmaakt van de in lid 1 en 2 van dit artikel omschreven rechten, is hij voor de daar bedoelde bedragen jegens de Aannemer gekweten.

Artikel 14: Eindafrekening

- 14.1 Tenzij anders is overeengekomen zal de Aannemer, op straffe van verval van rechten, binnen vier weken na het gereedkomen van zijn werkzaamheden zijn factuur ter zake van het hem nog toekomende bij de Hoofdaannemer indienen.
- 14.2 De Aannemer zal niet eerder worden betaald dan nadat de Aannemer aan al zijn contractuele verplichtingen heeft voldaan. Daaronder wordt ook verstaan het afgeven van de vereisten of anderszins overeengekomen garantiebewijzen, revisiegegevens en/of onderhoudsvoorschriften en adviezen.

Artikel 15: Aansprakelijkheid

- 15.1 De Aannemer is aansprakelijk voor alle directe en indirecte schade die de Hoofdaannemer of derden, inclusief alle betrokken functionarissen, directeuren en medewerkers, lijden of zullen lijden als gevolg van of in verband met de uitvoering van de Overeenkomst door de Aannemer, diens personeel of andere (rechts)persoon die door de Aannemer is ingeschakeld, ongeacht door wie de schade is veroorzaakt, behoudens en voor zover de schade het rechtstreekse gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de bedrijfsleiding van de Hoofdaannemer. De te vergoeden schade omvat, maar is niet beperkt tot, bedrijfsschade, milieuschade, schade aan materialen, materieel en andere zaken, alle letselschade, gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten, kosten van arbitrage en kosten van rechtsbijstand, zulks voor het volledige bedrag.
- 15.2 De Aannemer vrijwaart de Hoofdaannemer volledig tegen alle aanspraken van derden tot vergoeding van schade die is ontstaan als gevolg van of in verband met de uitvoering van de Overeenkomst, behoudens indien en voor zover de schade het rechtstreekse gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de bedrijfsleiding van de Hoofdaannemer. De Aannemer zal de Hoofdaannemer ter zake volledig schadeloos stellen.
- 15.3 Behoudens ingeval van schade die rechtstreeks het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de bedrijfsleiding van de Hoofdaannemer, is de Hoofdaannemer niet aansprakelijk voor enige schade die de Aannemer of diens personeel lijden.
- 15.4 In het geval de Hoofdaannemer, ondanks het bepaalde in de Overeenkomst, aansprakelijk is voor schade jegens de Aannemer of een derde, is de aansprakelijkheid van de Hoofdaannemer beperkt tot het bedrag dat in het betreffende geval uit hoofde van de door haar gesloten verzekering wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het onder de verzekering toepasselijk eigen risico.

Artikel 16: Zekerheidstelling

- 16.1 Met inachtneming van hetgeen in het vijfde lid is bepaald, is de Hoofdaannemer gerechtigd om van de Aannemer te bedingen dat deze zekerheid stelt voor de nakoming van zijn verplichtingen die voortvloeien uit de Overeenkomst. Indien door de Aannemer zekerheid dient te worden gesteld, geldt het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid van dit artikel.
- 16.2 Tenzij anders is overeengekomen, is de waarde van de zekerheid gelijk aan 5% van de met de Aannemer overeengekomen aannemingsom en dient de zekerheid te worden gesteld in de vorm van een bankgarantie.

- 16.3 Indien de Hoofdaannemer voornemens is de bankgarantie in te roepen, geeft hij de Aannemer daarvan bij aangetekende brief kennis. De Hoofdaannemer is gerechtigd de bankgarantie in te roepen, tenzij de Raad van Arbitrage voor de Bouw in een door de Aannemer binnen tien werkdagen na de verzending van de in dit lid bedoelde kennisgeving aanhangig te maken spoedgeschil, anders beslist.
- 16.4 De zekerheid blijft van kracht tot het tijdstip waarop het aan de Hoofdaannemer opgedragen werk als opgeleverd wordt beschouwd met dien verstande dat, indien daarbij gebreken in het werk van de Aannemer worden geconstateerd die niet aan oplevering van het totale werk in de weg staan, de zekerheid van kracht blijft tot het tijdstip waarop de Aannemer deze gebreken heeft hersteld.
- 16.5 De Hoofdaannemer is niet gerechtigd om van de Aannemer te bedingen dat deze zekerheid stelt voor de nakoming van zijn verplichtingen indien is overeengekomen dat de aannemingssom geheel of ten dele wordt ingehouden. Van een zodanige inhouding is sprake indien aan de Aannemer minder wordt betaald dan overeenkomt met de som der waarde van het werk dat reeds is uitgevoerd.

Artikel 17: Tekortkoming en ontbinding

- 17.1 Indien de Aannemer niet voldoet aan de in de A.V. gestelde administratieve voorwaarden met betrekking tot in te zetten werknemer(s) en/of zelfstandige(n) zonder personeel is de Hoofdaannemer gerechtigd, zonder voorafgaande schriftelijke waarschuwing, de betrokken werknemer(s) en/of zelfstandige(n) zonder personeel van de bouwplaats te verwijderen. De eventuele daaruit voortvloeiende (vertragings)schade komt voor rekening van de Aannemer.
- 17.2 Indien de Aannemer niet voldoet aan de door de wet – en/of regelgeving gestelde voorwaarden ter zake van de veiligheid op de bouwplaats, is de Hoofdaannemer, zonder nadere schriftelijke aankondiging, gerechtigd om het werk stil te leggen totdat de Aannemer alsnog aan deze voorwaarden voldoet. De eventuele daaruit voortvloeiende (vertragings)schade komt voor rekening van de Aannemer.
- 17.3 In het geval de Aannemer, ondanks een schriftelijke ingebrekestelling, waarbij een redelijke termijn is gegund, niet, althans niet op genoegzame wijze en/of niet-tijdig voldoet aan één of meer verplichtingen voortvloeiende uit de Overeenkomst, is de Aannemer verplicht de schade die de Hoofdaannemer hierdoor lijdt, te vergoeden, tenzij er sprake is van overmacht. De Hoofdaannemer is, in het geval zoals hiervoor bedoeld, of in het geval de Aannemer hier voor schriftelijke toestemming heeft verleend, het Werk na eigen goedvinden te herstellen of te laten herstellen. De daaraan verbonden kosten zijn voor rekening van de Aannemer. Herstel van het Werk laat de overige verplichtingen van de Aannemer die uit de Overeenkomst voortvloeien, onverlet.
- 17.4 De Hoofdaannemer is gerechtigd om, zonder nadere ingebrekestelling, met onmiddellijke ingang, bij schriftelijke kennisgeving, zonder tot enige schadevergoeding gehouden te zijn en onverminderd de overige contractuele en wettelijke rechten, de uitvoering van haar verplichting ingevolge de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te schorten en/of de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden indien:
- de Aannemer, ondanks een schriftelijke ingebrekestelling, waarbij een redelijke termijn is gegund, niet, althans niet op genoegzame wijze en/of niet-tijdig voldoet aan één of meer verplichtingen voortvloeiende uit, of verband houdend met, de Overeenkomst;
  - de Aannemer surséance van betaling aanvraagt of aan haar surséance van betaling wordt verleend, het faillissement van de Aannemer wordt aangevraagd of de Aannemer in staat van faillissement wordt verklaard, de Aannemer een onderhands akkoord aanbiedt aan diens schuldeisers dan wel ingeval de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WNSP) op de Aannemer van toepassing wordt verklaard;
  - de onderneming van de Aannemer wordt geliquideerd of wordt gestaakt;
  - de zeggenschap over de onderneming van de Aannemer wijzigt;
  - de onderneming van de Aannemer geheel of gedeeltelijk aan een derde wordt vervreemd;
  - op een aanmerkelijk deel van het vermogen van de Aannemer beslag wordt gelegd en dit beslag niet binnen één maand is opgeheven, tenzij dit beslag de uitvoering van de Overeenkomst niet verhindert.

Artikel 18: Overmacht

- 18.1 Indien partijen door overmacht (een niet-toerekenbare, niet-nakoming) niet aan hun verplichtingen jegens elkaar kunnen voldoen, wordt de nakoming van die verplichtingen opgeschort voor de duur van de overmachttoestand.
- 18.2 Aan de zijde van de Aannemer kunnen, onder meer, de volgende omstandigheden een beroep op overmacht niet rechtvaardigen: niet of te late nakoming door leveranciers, onderaannemers of door de Aannemer ingeschakelde derden, tekort aan materialen of arbeidskrachten, staking, ziekte van personeel en stijging van de (inkoop)prijzen van grondstoffen.

Artikel 19: Geheimhouding

- 19.1 Zowel tijdens als na afloop van de Overeenkomst houdt de Aannemer al hetgeen haar omtrent de (bedrijfsvoering van) Hoofdaannemer en/of het Werk ter kennis is gekomen geheim en maakt deze niet bekend aan derden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming

van de Hoofdaannemer, met uitzondering van derden die door de Aannemer, in overeenstemming met het bepaalde in Overeenkomst, bij de uitvoering van de Overeenkomst worden ingeschakeld.

Artikel 20: Geldigheid

- 20.1 Indien één of meer bepalingen van de Overeenkomst en/of A.V. niet rechtsgeldig blijken te zijn, zal de Overeenkomst en/of de A.V. voor het overige van kracht blijven. Partijen zullen over de bepalingen, welke niet rechtsgeldig zijn, overleg plegen teneinde een vervangende regeling te treffen die wel rechtsgeldig is en zoveel mogelijk aansluit bij de strekking van de te vervangen regeling.

Artikel 21: Toepasselijk recht en arbitrage; wijziging

- 21.1 De overeenkomst, A.V. en andere overeenkomsten die voortvloeien uit of in verband staan met de Overeenkomst worden uitsluitend beheerst door het Nederlands recht.
- 21.2 Alle geschillen – daaronder begrepen die, welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd – , welke zich voordoen in verband met de Overeenkomst met de A.V. of andere overeenkomsten die voortvloeien uit of verband houdende met de Overeenkomst, zullen worden beslecht op de wijze zoals is voorzien in de overeenkomst tussen de Hoofdaannemer en diens opdrachtgever.
- 21.3 Tenzij in de overeenkomst tussen de Hoofdaannemer en diens opdrachtgever anders is bepaald, worden de in lid 2 van dit artikel bedoelde geschillen met uitsluiting van de gewone rechter geslecht door arbitrage overeenkomstig de regelen beschreven in de statuten van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, zoals deze ten tijde van de totstandkoming van deze Overeenkomst luiden, behoudens in geval van het nemen van conservatoire maatregelen en de voorzieningen om deze in stand te houden, het voeren van een kort geding en behoudens de in het vierde lid omschreven bevoegdheid en behoudens het geval in de overeenkomst tussen de Hoofdaannemer en diens opdrachtgever anders is bepaald.
- 21.4 In afwijking van het in het derde lid van dit artikel bepaalde, kunnen geschillen, welke tot de competentie van de rechtbank, sectie kanton, behoren, ter keuze van de meeste gerede partij ter beslechting aan de bevoegde kantonrechter worden voorgelegd.
- 21.5 De Hoofdaannemer heeft het recht om de inhoud van deze A.V. aan te passen. De aangepaste A.V. treden in werking nadat de gewijzigde A.V. aan de Aannemer ter kennis is gebracht.